

NORDISK PLASTIKKIRURGISK FORENING

THE SCANDINAVIAN ASSOCIATION OF PLASTIC SURGEONS

Specialistutbildning i plastikkirurgi

Nordiska kursprogrammet

2013

NORDISK PLASTIKKIRURGISK FORENING

THE SCANDINAVIAN ASSOCIATION OF PLASTIC SURGEONS

INNEHÅLL

FÖRORD.....	3
INLEDNING	4
SYFTE	4
KURS I REKONSTRUKTIV PLASTIKKIRURGI OCH MISSBILDNINGAR.....	5
KURS II REKONSTRUKTIV PLASTIKKIRURGI VID TRAUMA OCH SÅR.....	5
KURS III REKONSTRUKTIV PLASTIKKIRURGI OCH CANCER.....	6
KURS IV REKONSTRUKTIV PLASTIKKIRURGI OCH ESTETISK PLASTIKKIRURGI	6
KURSFÖRDELNING.....	7
KURSGIVARE	7
DELTAGARE.....	8
PEDAGOGISK UTVECKLING.	8
<i>Kursinformation</i>	8
<i>Grupparbeten</i>	8
<i>Falldiskussioner</i>	9
<i>Hands on</i>	9
<i>Paneldiskussion</i>	9
<i>Kunskapskontroll</i>	9
<i>Litteratur</i>	9
SPRÅK.....	9
KUNSKAPSKONTROLL OCH KURSBEVIS	10
KVALITETSKONTROLL	10
EKONOMI.....	10

Förord

De nordiska kursprogrammet för läkare under specialistutbildning i plastikkirurgi påbörjades 1972. Sedan dess har ett stort antal kurser givits enligt det särskilda program som de plastikkirurgiska föreningarna i Norden enades om. Kurserna har varit populära och de flesta plastikkirurger utbildade i Norden har deltagit. Det gemensamma programmet gav samordningsfördelar och kurser med hög kvalitet har kunnat erbjudas. Nordiska kurser bidrar till att förmedla ett gemensamt synsätt samtidigt som deltagarna får intryck från de övriga nordiska länderna. Att delta i specialistutbildning tillsammans med nordiska kollegor och blivande specialister har hos alla generationer kursdeltagare upplevts som en stor förmån och för många varit till glädje för framtiden. Deltagarantalet anpassades till utbildningsbehovet i de nordiska länderna. Programmets fyra ursprungliga kurser genomfördes med en kurs per termin och planeringen administrerades av en nordisk utbildningskommitté utsedd av de nationella plastikkirurgiska föreningarna. Antagningen till kurserna har hela tiden skett nationellt. En kurs i estetisk plastikkirurgi tillkom och kursperioden blev fem terminer. Utbildningsbehovet ändrades under senare del av 1990 talet beroende på nationella förändringar i reglerna för specialistutbildning. Över kort tid tillkom ett behov av betydligt flera kursplatser. Detta kunde lösas tillfälligt med ett betydligt större antal deltagare per kurs och fördelen med ett begränsat antal deltagare per kurs uteblev. Kursarrangörerna fick ett betydligt större uppdrag och kurskvaliteten varierade. Hos de nationella föreningarna fanns en stark önskan att förändra och förbättra situationen. Man ville behålla gemensamma nordiska kurser med ett begränsat deltagarantal och med möjlighet till pedagogisk utveckling. Den svenska föreningens utbildningskommitté framställde önskemål och förslag till ett förändrat kursprogrammet. Ledamöterna i den nordiska utbildningskommittén har sedan träffats vid tre tillfällen 2004, 2005 och 2006 och utarbetat ett gemensamt nordiskt kursprogram, en förbättrad organisation med angivna tydliga kursplaner och kursinstruktioner. Föreliggande styrdokument är framtaget som ett stöd för kursgivaren och avsikten är att kursinnehåll och kursplaner skall utvecklas allteftersom kursprogrammet finner sin form. Dokumentet utgör de gemensamma riktlinjerna och instruktionerna för det nordiska kursprogrammet för läkare under specialistutbildning i plastikkirurgi i Norden.

2007 i januari

Valdemar Skoog	Sverige
Peter A. Siemssen	Danmark
Jorma Rautio	Finland
Björn E. Rosenberg	Norge

Inledning

Det nordiska kursprogrammet i plastikkirurgi består av fyra kurser. Dessa är planerade för att täcka den teoretiska basen för specialistutbildning i plastikkirurgi. Kursinnehållet är detaljerat för att ge god information till kursgivare om vad kursen förväntas förmedla och för att undvika dubblering och överlappning. Kurserna bör inriktas på den rekonstruktiva plastikkirurgiska processen inom de olika behandlingsområdena. Avsikten är att den pedagogiska profilen på utbildningen ska stärkas. För att stödja kursgivaren och motivera till pedagogisk utveckling bör den nominerade kursgivaren hålla samma kurs två gånger innan den går till annan kursgivare. Alla kurserna skall ges en gång per år och roterar mellan kursgivare vart annat år. Deltagarantalet är begränsat så att kursgivaren kan fokusera på kursen och utveckla den och inte ha problem med lokaler och liknande. Kursen bör ges samma månad varje år och ett system för kvalitetskontroll med redovisning och kursvärdering skall finnas. Kurserna skall i huvudsak hållas på engelska. Det presenterade kursprogrammet avser ett gemensamt nordiskt program. Nationellt finns olika önskemål om kurs i basal kirurgisk teknik, mikrokirurgi, lambådissektionskurs, ATLS(advanced trauma life support), ABLS(advanced burn life support). Dessa kurser har inte inordnats i det gemensamma nordiska programmet men är av stort värde både inom specialistutbildningen och den fortsatta vidareutbildningen.

Syfte

Den plastikkirurgiska specialiteten omfattar diagnostik och behandling av yttre medfödda missbildningar, förvärvade yttre defekter orsakade av tumörer, skador eller andra förändringar i hud, slemhinnor och stödjevävnad. Specialiteten omfattar diagnostik och behandling av såväl akuta skador och sjukdomar som planerade kirurgiska åtgärder av defekter och deformiteter som uppstått efter tidigare trauma eller sjukdom. I specialiteten ingår den estetiska plastikkirurgin. Samtidigt med den kliniska specialiserings-tjänstgöringen skall teoretiska studier bedrivas kompletterade med deltagande i kurser och konferenser. De nordiska kurserna i plastikkirurgi avser att förmedla grundläggande teoretiska kunskaper i plastikkirurgi under specialistutbildningen och därmed stödja och vidga kompetensutvecklingen. De skall utgöra ett stöd i den egna utbildningen och ge möjligheter och förutsättningar till fördjupning. De skall innehållsmässigt ge en överblick av ämnesområdet i nordiskt perspektiv och ge möjlighet att ta del av och få kännedom om olika erfarenheter i ämnet. De nordiska kurserna i plastikkirurgi skall vara ett forum att tillsammans med kollegor och lärare medverka i specialitetens kunskapsutveckling.

NORDISK PLASTIKKIRURGISK FORENING

THE SCANDINAVIAN ASSOCIATION OF PLASTIC SURGEONS

Kurs I *Rekonstruktiv plastikkirurgi och missbildningar*

Epidemiologi, Genetik, rekonstruktiv plastikkirurgi,
specifika symposier

LKG

Craniofaciala missbildningar, käkanomalier

Syndrom

 Synostoser

 Hemifacial microsomi

 Mikroti och andra öronmissbildningar

Kongenital facialis pares

Urogenitala hypospadi, vaginal atresi

Vaskulära missbildningar

Lymfödem

Bröstmissbildningar

Extremitetsmissbildningar

Psykosociala aspekter

Plastikkirurgi utlandsuppdrag

Kurs II *Rekonstruktiv plastikkirurgi vid Trauma och Sår*

Patofysiologi, traumasvar, epidemiologi

Specifika symposier

Sår och sårhäkning

Trycksår

Mjukdelsinfektioner

Extremitetstrauma

Ansiktstrauma

Handtrauma

Akut omhändertagande 24 tim

Specialiserad brännskadebehandling (efter 24 tim)

 Kirurgisk behandling

 Intensivvård

 Rekonstruktiv kirurgi

Köldskador

Kroniska sår

VAC behandling

NORDISK PLASTIKKIRURGISK FORENING

THE SCANDINAVIAN ASSOCIATION OF PLASTIC SURGEONS

Kurs III *Rekonstruktiv plastikkirurgi och Cancer*

Tumörbiologi
Cancerepidemiologi
Perspektiv på cancerbehandling
Specifik patologi, epidemiologi, behandling, plastikkirurgisk
rekonstruktion, specifika symposier
Hudtumörer benigna pigmentnaevus
Hudtumörer
 Basaliom
 Skivepitelcancer
 Melanom
Bröstcancer
Lymfödem
Cancer huvud hals
Craniofaciala tumörer
Sarcom

Kurs IV *Rekonstruktiv plastikkirurgi och estetisk plastikkirurgi*

Bröstreduktion, Brösthörstoring/Asymmetri
Bukplastik
Fettsugning
Ansiktet – panna, ögonlock, ansikte, hals
Fillers
Speciella diagnoser(facialispares, neurofibromatos, noma, lepra,)
Ärr och keloid behandling
Diskussion / symposium om
 Estetisk plastikkirurgi - Rekonstruktiv plastikkirurgi
 Indikationer, Gränsdragning, Etiska regler och förhållningssätt.
 Juridiska aspekter
Dysmorfofobi

Kursfördelning 2013 - 2023

År	I Missbildning	II Trauma	III Cancer	IV Rekonstr. plastikkirurgi
	Januari	April	September	November
2013	D	F	N	S
2014	N	D	S	N
2015	N	D	S	N
2016	S	N	F	D
2017	S	N	F	D
2018	F	S	D	S
2019	F	S	D	S
2020	D	F	S	N
2021	D	F	S	N
2022	S	D	N	D
2023	S	D	N	D

Beslutad fördelning av kurser mellan länderna för perioden 2014 – 2023. Samma kursgivare ger två kurser. Finland håller kurser enligt särskild ordning. Det är angeläget att kurser hålls samma månad varje år och annonseras med minst ett års framförhållning. Kurs förväntas omfatta minst 30 tim och högst 36 tim utbildning.

Kursgivare

Kursgivare och kursort skall utses så att goda förutsättningar ges för kursens genomförande enligt givna riktlinjer. Målbeskrivningen och kursinnehållet skall tillgodose och tillgänglig nationell och nordisk lärarkompetens skall utnyttjas. Lärarkompetensen skall vara sådan att kurskraven tillgodose. En del av det nordiska kursprogrammets popularitet och framgång bygger på att nordisk lärarkompetens varit engagerad och gärna medverkat i dessa kurser utan alltför stora kostnader. Det fortsatta nordiska kursprogrammet förutsätter att denna ordning kan bibehållas och att lärarkollegiet på kurserna kan sammansättas så att de medger internordiskt samtal och paneldiskussioner på kurserna.

Kursgivare skall vidarebefordra sina erfarenheter, kursprogram, kursschema och övriga erfarenheter till nästa kursgivare för kontinuitet och fortsatt utveckling.

Kursgivare och kursort utses nationellt genom den nationella föreningen och dess utbildningsgrupp. Det är angeläget att kursgivare nomineras med hänsyn till ovanstående och att man tillvaratar det pedagogiska intresse som finns liksom övriga möjligheter att arrangera kurs under givna förutsättningar och med angivet mål.

NORDISK PLASTIKKIRURGISK FORENING

THE SCANDINAVIAN ASSOCIATION OF PLASTIC SURGEONS

Deltagare

Deltagarantalet per kurs maximeras till 25. Komitten beräknar att med ett kursutbud på hela programmet varje år kan behovet av kursplatser i norden tillgodoses med detta deltagarantal. Fördelning av kursplatser bör ske i den nordiska föreningens utbildningsgrupp. Detta har ingående diskuterats där och en ordning med tex. fast antal kursplatser per nation skapar betydande svårigheter i planering och genomförande. Det förutsättes dock att man nationellt har goda prognoser angående behovet av kursplatser

Pedagogisk utveckling

Det begränsade antalet deltagare medger förbättrade möjligheter att i kursen arbeta med grupper, fallbeskrivningar och redogörelser. Den internordiska samverkan mellan deltagarna utvecklas och engagemang både från deltagare och kursgivare ger kurser av hög kvalitet.

För att optimera inläring är en pedagogiska struktur av stort värde i förberedelser av kurs.

Tidigare har kursdeltagares värdering av kurs angivit uppskattning av undervisningsformer där deltagarna på olika sätt kan delta själva i utbildningen. Önskemål har framförts om mer utrymme för grupparbete, diskussioner och olika former av fallpresentationer.

Inlärningsprocessens grundläggande delar kan enkelt beskrivas med att deltagarna motiveras, engageras och aktiveras till inläring och att de ges möjlighet att repetera basala delar av kunskapsinnehållet.

Några förslag och rekommendationer kan vara följande:

Kursinformation

I god tid före kursstart utskick till deltagare av schema, information, litteraturförslag och ev. uppgifter att förbereda till kursstart. Ger deltagarna ett intryck av kursledning, kursplanering och ger goodwill inför kursen och underlättar deltagarnas aktiva medverkan i utbildningen.

Grupparbeten

Kursledningen utformar grupp sammansättning så att den är klar då kursen startar. Sammansättningen skall ändras dagligen eller minst flera gånger under kursen. Gruppstorlek 5-6 personer för att få givande diskussionsutbyte och att hela gruppen aktiveras. Gruppaktiviteter fordrar att man dessa perioder i kursen kan ha 4-5 grupphandledare som håller igång gruppen.

Falldiskussioner

Deltagarna kan instrueras att till kursen ta med (CD eller minnesticka) eller kort innan kursen sända aktuella problem och ett eller några fall att presentera och diskutera. Kursledningen ger anvisningar och information om detta minst en månad före kurs. Kursledningen samlar in och värderar materialet för grupparbete eller paneldiskussion.

Hands on

Arrangera moment som är av mer praktisk karaktär. Några exempel kan vara följande. I form av videosession diskutera handläggning av fall och liknande. Vid frakturbehandling exempelvis material för frakturfixering och praktisk träning. Vid lambåutbildning skapa diskussion med fallpresentationer eller i grupp diskutera möjliga lösningar och förslag.

Paneldiskussion

Kan vara en gynnsam form men förutsätter bredd på panelen med flera olika specialiteter representerade. Till exempel vid trauma medverkar kärlkirurg, ortoped mfl. Använda konkreta fall för panelen. Använda fall medtagna av kursdeltagare bidrar att aktivera.

Kunskapskontroll

Kan vara ett sätt att engagera och ge feedback till deltagarna. Till exempel lämna ut uppgifter till deltagarna minst en månad före kurs med angivna textavsnitt. Inleda kursen med test på dessa uppgifter. Senare diskutera dessa i grupper. Eventuellt avsluta kursen med kunskapsprov omfattande liknande uppgifter som vid kursstart.

Litteratur

Deltagarna kan aktiveras före kurs genom utskick av aktuell kurslitteratur med bifogade problemställningar. Utskick 1 månad före kurs, kan vara ett riktat utskick inkluderande patientfall eller centrala kapitel av aktuella läroböcker (kopieringsregler). Denna typ av aktivering fordrar någon form av återkoppling för att kännas motiverad. Detta kan ske genom kunskapsgenomgång eller kontroll som inledning på kursen.

Språk

Kommittén rekommenderar att kurser ges på engelska. Inom nordiska utbildningsgruppen nordiska föreningen har språkfrågan diskuterats kontinuerligt. Några kurser har senaste åren givits på engelska och kurser i Finland hålls i huvudsak på engelska. Finskt deltagande förutsätter engelska som huvudsakligt språk på de nordiska kurserna. Ett gemensamt nordiskt kursprogram förutsätter att språket inte blir ett hinder. Kommittén är enig i denna rekommendation.

NORDISK PLASTIKKIRURGISK FORENING

THE SCANDINAVIAN ASSOCIATION OF PLASTIC SURGEONS

Kunskapskontroll och Kursbevis

Kunskapskontroll bör genomföras. Kraven är något olika i de nordiska länderna och kontroll kan genomföras som del i det pedagogiska upplägget för kursen.

Genomgången kurs bör anges på ett kursbevis som utdelas till deltagare. Kursbeviset bör innehålla uppgifter om kursinnehållet.

Kvalitetskontroll

För att bibehålla en hög standard på kurserna och erbjuda en bra utbildning fordras kvalitetskontroll av kurser. Detta kan ske i form av kursutvärdering. Ett lämpligt gemensamt instrument för detta skall finnas och resultaten göras tillgängliga för den nordiska kursgruppen, och övriga kursgivare. Kvalitetskontrollen bör vara tillgänglig för de nationella föreningarna och deras utbildningsgrupp.

Ett instrument för kvalitetskontroll förutsätts.

Här skall finnas en del allmänna frågor men även specifika om kursen exempelvis utfall varje dag, särskilda moment, mm.

Det är av betydelse för den fortsatta utvecklingen av kursprogrammet att denna kontroll sker och att resultaten ger underlag dels för nästa kurs som samma kursgivare skall hålla och dels för nästa kursgivare.

Ekonomi

De ekonomiska förutsättningarna att arrangera och hålla kurs för läkare i specialistutbildning skiljer sig i de nordiska länderna. Nordiska utbildningsskommitten har ingående diskuterat detta och man är enig att kursavgift kan tas ut av deltagare med högst € 350. Kursavgiftens storlek bör återkommande tas upp inom NPKF generalförsamling.